

POSTANOWIENIE

30 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 30 grudnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku S. M.

z udziałem J. D. , E. P. , I. D. , M. D. , P. B. , M. D. , P. D. i M. Ż.

o stwierdzenie nabycia spadku po A. D. ,

na skutek skargi kasacyjnej J. D.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krośnie

z 26 kwietnia 2022 r., I Ca 556/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa -
Sądu Rejonowego w Jaśle na rzecz adwokata A. G. kwotę 540
(pięćset czterdzieści) złotych tytułem, powiększoną
o należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy
prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce J. D..**

[SOP]

UZASADNIENIE

Uczestniczka J.D. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Krośnie, którym oddalono apelację skarżącej oraz M.Ż. w sprawie z wniosku S.M., prowadzonej z udziałem także innych osób, o stwierdzenie nabycia spadku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uczestniczka wskazała, że „istnieje konieczność rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającego na przyjęciu przez Sąd II instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu I instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń Sądu I instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane”, oraz wskazała, że „prawidłowa analiza materiału zgromadzonego w sprawie powinna doprowadzić Sąd II instancji do dokładnie odmiennych ustaleń niż te, które poczynił Sąd I instancji” (s. 7-8 skargi, pisownia i interpunkcja oryginalne).

Uczestniczka nie skonkretyzowała, z którą z przyczyn kasacyjnych wyliczonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. związane jest powyższe stwierdzenie, co utrudnia analizę przedstawionego przez nią stanowiska. Nie sposób również pominąć, że przytoczony na wstępie wywód, podobnie jak inne elementy skargi, odpowiada niemal w całości powszechnie dostępnemu wzorowi tego środka zaskarżenia zawartemu w publikacji książkowej oraz udostępnionemu w jednej z komercyjnych baz informacji prawnej. Działanie tego rodzaju nie jest wprawdzie wykluczone, jednak oparcie się na wzorze pisma, bez powiązania zawartych tam treści z okolicznościami konkretnej sprawy, nie sprzyja przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia SN z 15 grudnia 2022 r., I CSK 2550/22 oraz z 22 marca 2024 r. I CSK 566/23). O wystąpieniu przyczyny kasacyjnej świadczy bowiem dopiero wyeksponowanie przez stronę, że przyczyna opisana szablonowo we wzorze pisma procesowego wystąpiła w danej sprawie i zobrazowanie tego stanowiska argumentacją, która w sposób skonkretyzowany odnosi się do toku czynności postępowania sądowego lub do rozważań prawnych leżących u podstaw zaskarżonego orzeczenia.

W uwarunkowaniach niniejszej sprawy niepowiązanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z ustawowymi przesłankami do wydania postanowienia aprobującego ten wniosek uniemożliwia bliższe wyjaśnienie uczestniczce, dlaczego jej skarga nie nadaje się do przyjęcia do rozpoznania.

Należy zatem poprzestać na konstatacji, że motywy wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie świadczą o tym, by w sprawie zachodziła nieważność postępowania, by występowało istotne zagadnienie prawne albo istniała potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Skarga nie jest także oczywiście uzasadniona.

Ubocznie wypada dodać, że istotna część skargi poświęcona jest kwestii ustaleń faktycznych oraz ocenie dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy. Elementy te nie mogą być podstawą zarzutów kasacyjnych (art. 398³ § 3 k.p.c.), a ustalenia faktyczne Sądu drugiej instancji wiążą Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), co w sposób oczywisty musi być brane pod uwagę przy ocenie na etapie tzw. przedsądu, czy występuje wskazywana przez skarżącego przyczyna kasacyjna. Nadto uczestniczce umknęło, że postępowanie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku toczy się w trybie nieprocesowym. Przepisy postępowania przytaczane przez skarżącą jako naruszone dotyczą tymczasem procesu i nie zostały powiązane z unormowaniem, które pozwalałoby na ich odpowiednie stosowanie w postępowaniu nieprocesowym.

O wynagrodzeniu pełnomocnika reprezentującego skarżącą z urzędu orzeczono na podstawie § 12 pkt 2 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. O kosztach postępowania kasacyjnego nie orzeczono, gdyż zgłoszony w odpowiedzi na skargę wniosek o ich zasądzenie od uczestniczki został powiązany wyłącznie z wnioskiem o oddalenie skargi; wnioskodawczyni nie sformułowała w ogóle stanowiska w kwestii przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego w razie odmowy takiego przyjęcia.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł.]